

Megváltozott munkaképességűeket foglalkoztatni ma már nem jótékonyság, hanem üzleti előny

Ez egy win-win-szituáció —ez volt az megállapítás, amely szinte valamennyi előadó szájából elhangzott azon az eddig rendhagyó konferencián, amit a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásáról rendeztek. Fülöp Attila, az EMMI államtitkára koordinálásával indult ÉrtékPlacc elnevezésű -a tervek szerint hagyományteremtő- rendezvényének fő üzenete az volt: a munkaképesség valamilyen ok miatt megváltozott ugyan, de nem veszett el a vágy, hogy bárki értéket teremtsen és hasznos tagja maradhasson a társadalom számára. És kiderült az is: ez a körülmény nem veszteség, hanem lehetőség felismerni olyan képességeket, amelyek alkalmassá tesznek az értékteremtésre.

Lojalitás, bizonyítási vágy és precizitás – ez az a három jelző, amely az ÉrtékPlacc rendezvény előadói, illetve az erről a piacról szóló kutatások is felsorakoztattak a megváltozott munkaképességűek munkavégzésével kapcsolatban. Ahogy annak házigazdája, Fülöp Attila a zenei megnyitó előadójának példáján érzékeltette: Barabás Lőrinc trombitaművész fél karral született, de már gyerekként a zene volt a mindene. Olyan hangszert választott, amin így is gond nélkül tud játszani. Ha az ember csak a fülére hallgat, azt érzi, hogy valami olyan képesség, többlet van a fellépőben, ami nagyon-nagyon keveseknek adatik meg. Ha pedig a szemére, automatikusan a hiányosságára fókuszál. Az ő példája tökéletesen mutatja, hogyha nem a veszteségre koncentrálunk, hanem arra a tehetségre, ami bárkiben ott lehet, bármire képesek lehetünk. Már a bevezető és az államtitkár szavai is jelezték, hogy valami rendhagyó rendezvényen vagyunk, és rendhagyó előadásokat hallhatunk. Egy olyan utat nyitottak a szervezők, amelyre egyre többen lépnek. Több tárca, világcégek, nemzetközi piacon sikeres divatcég, művészek, elsősorban megváltozott munkaképességű embereket foglalkoztató vállalatok mutatták be ennek a világnak a másik arcát. Azt, hogy általuk színesebb és értékeesebb a munka eredménye, foglalkoztatásuk pedig nem jótékony gesztus, hanem igazi nyereség.

„Mérhető-e az értékteremtés egy cég bevételeiben? Miért éri meg egy nemzetközi cégóriásnak megváltozott munkaképességű munkatársat foglalkoztatni? Mi köti össze a világ ikonikus divatbemutatóit egy magyar látássérült munkájával? És miért drágább jótékonykodni, mint megváltozott munkaképességű embert foglalkoztatni? Reflektorfényben az értékteremtés és a közösségépítés nemzetgazdasági aspektusa a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásán keresztül. Az ÉrtékPlacc Nemzetközi Konferencia egy határokon átívelő közös gondolkodás, elgondolkodtató tapasztalatcsere és inspiráló vita. A kétnapos konferencia innovatívan ötvözi a tudást, élményszerzést és tanulást, mindkét napon főszerepben az értékteremtő termékek és szolgáltatások” —ezekkel a kérdésekkel és üzenetekkel indította az államtitkárság útjára ezt a különleges workshopot, amiről az egyik előadó, Zahari József az E.ON Hungaria Zrt. vezető munkatársa, amikor a színpadra lépett elsőként annyit mondott: jó itt körbenézni, hogy ma már mennyien vagyunk, akik hasonlóan gondolkozunk. Az E.ON-t ugyanis már tíz éve gazdagítja munkavállalóinak szerteágazó, változatos képessége, tapasztalata, véleménye. Minél jobban használjuk a környezetünk sokszínűségéből adódó előnyöket, annál eredményesebben és hatékonyabban tudunk reagálni a változásokra és kihívásokra. „Akkor még szinte alig gondolkodtunk így, ma már, ha csak itt körbenézek, megannyian és ez borzasztó jó érzés”—így kezdte előadását a vezető. És ahogy itt sokaktól elhangzott: egy látássérültnek, mozgássérültnek, hallásában károsodottnak, vagy pszichoszociális problémával küzdőnek a munka szempontjából sem kell betegnek lennie. Ez nem veszteség, hanem csupán egy olyan lehetőség, hogy megtalálja, megtalálják számára, hogy más képességeit, tehetségét használja és maximálisan kihasználhassa. Értéket teremtsen. Visszanyerje önbecsülését és mások megbecsülését. Tévhiteket próbáltak eloszlatni, illetve azokra felhívni a figyelmet. Felméréseket is ismertettek, miszerint a megváltozott munkaképességű alkalmazottakkal nyolcvan százalékban meg vannak elégedve a munkaadók, míg az összes munkavállaló esetében csak 76 százalék az

arány. Fülöp Attila többször is hangsúlyozta: hazánkban jelenleg 150 ezer olyan megváltozott munkaképességű személy van, aki tudna és akarna dolgozni, és 78 ezer a betöltetlen álláshelyek száma, vagyis ennyi ember után inkább befizetik a munkaadók a rehabilitációs hozzájárulást, ami több, mint 80 milliárd forint. Az államtitkárság számításai szerint minden tízezer megváltozott munkaképességű foglalkoztatása 25 milliárd forinttal növelné az ország bruttó nemzeti össztermékét. De mitől félnek a munkáltatók? Az államtitkár szerint attól, mint minden ember, amit nem ismernek. Éppen ezért célja ennek a konferenciának és az elkezdett munkának is, hogy eloszlassák a tévhiteket. Erre mindenképpen jó alapot adnak azok a világcégek, akik akár többségében ilyen munkavállalókkal dolgoznak. A Rissman GmbH csomagolásgyártó német vállalat, amely magyar munkavállalókkal a nemzetközi piac legnagyobb neveinek állítja elő termékeit, vagy a magyar divatcég, a Nanushka, amely bevételeinek legnagyobb részét exportból hozza be, ehhez pedig jórészt szintén megváltozott munkaképességű emberekkel dolgozik. Mert mindannyian látják, hogy érdemes velük dolgozni. Több nemzetközi cég és véleményformáló személyiségek is előadtak a Várkert Bazárban.

Jonathan Kaufman Pulitzer-díjas gazdasági újságíró, az Egyesült Államokban élő egyetemi professzor szerint trenddé válik a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása. Előadásában nemzetközi példákat ismertetve arról beszélt, hogy a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása ma már nem a jótékonytságról szól, amögött alapvetően versenyképességi, nyereségességi szempontok, racionális üzleti megfontolások és érdekek állnak. „Üzleti szempontból az elkövetkező 15 évben Amerikában, Európában és Kínában a megváltozott munkaképességű emberek minél szélesebb körű munkába állítása az egyik legnagyobb trend lesz, részben a munkaerőhiány miatt, és ez a folyamat fel fog gyorsulni az egész világon. Ezeknek az embereknek a foglalkoztatása az üzleti szempontok mellett a munkaadó cégek hírnevét is öregbíteni fogja, továbbá ezzel a társadalmat is jobbá teszik. Fontos felismerni, hogy milyen "korlátok" vannak a fogyatékosággal élő emberek, illetve a munkaadók fejében, mert a legnagyobb akadály abban áll, hogyan gondolkodnak egymásról. A médiának, ezen belül is a közösségi médiában megjelenő történeteknek különleges szerepe lehet e korlátok elbontásában”—fogalmazott az újságíró.